

ціонної економіки, але ступінь використання інноваційного потенціалу не висока. Для досягнення поставлених завдань по підвищенню ефективності використання інноваційного потенціалу республіки передстоїть ще вирішити ряд проблем.

Література

1. Європейська економічна комісія Організації Об'єднаних Націй. Обзор інноваційного розвитку Республіки Беларусь. — Нью-Йорк і Женева, 2011. — 204 с.
2. Національний статистичний комітет Республіки Беларусь [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://belstat.gov.by>. — Дата доступу: 20.10.2013.

Кошевий М. М.,

ст. викладач,

Дніпропетровський національний університет
імені Олеса Гончара

ПОЛІТИКА РОЗВИТКУ НАУКОЄМНОГО ВИРОБНИЦТВА У НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

У сучасних умовах у розвинутих країнах прискорено формується інноваційна економіка, що дозволяє на базі знань і за рахунок нарощування випуску наукоємної продукції та послуг забезпечувати розширене відтворення наукоємного валового продукту та накопичення інтелектуального потенціалу. Саме такі орієнтири мають стати властивими і для вітчизняної національної економіки.

Ключовою особливістю розвитку національної економіки є поступове старіння основних засобів, оскільки накопичений до цього часу науково-технічний заділ на даний час практично повністю вичерпано, а новий технологічний уклад фактично ще не сформовано. Зазначені обставини зумовлюють необхідність розробки політики стимулювання розвитку наукоємного виробництва вітчизняної національної економіки на підставі визначених принципів для збереження та зміцнення її потенціалу.

По-перше, це стосується визначення пріоритетів науково-промислової політики. Так, на даний час для наукоємного виробництва властиві проблеми щодо рівня розвитку ринку, конкуренції, інвестиційної підтримки, поширення та трансферу інновацій-

ної техніки та технологій, інституційного середовища, перспектив диверсифікації тощо. Дані проблеми характеризуються відсутністю раціональних рішень, оскільки не вирішена головна задача — не сформовані державні пріоритети та орієнтири розвитку наукоємного виробництва, не визначено сфери діяльності, які можуть стати основою вітчизняного економічного розвитку за рахунок внутрішніх ресурсів і за допомогою використання неситовинних джерел формування економічної доданої вартості.

По-друге, це реалізація ефективних і результативних структурних перетворень, а саме формування нових інститутів розвитку наукоємного виробництва. Створення високотехнологічного ядра розвитку національної соціально-економічної системи, а також її мезо- та мікрорівневних підсистем вимагає формування раціонального інституційного середовища, стимулювання розвитку галузей, що характеризуються тривалими термінами окупності, в тому числі стимулювання розвитку наукоємного виробництва. В умовах активного впливу зовнішніх факторів і політичних коливань виникає потреба відмовитися від «ручного» управління, що вимагає формування стійкого середовища розвитку наукоємного виробництва, оскільки державне управління скорочує ефективність корпоративного управління, що власне і є основною причиною стрімкого відриву іноземних країн у науково-технічному прогресі.

Також важливо забезпечити інституційне реформування галузевої науки, технологічного та фундаментального її секторів, які знаходяться в складному фінансовому становищі навіть у порівнянні зі станом розвитку промисловості. Вирішення такої задачі можливе з аналізу позитивного зарубіжного досвіду, який включає формування державних наукових центрів, стимулювання створення великих лабораторій на базі великих університетів і наукових інститутів.

По-третє, це диверсифікація напрямів розробок і виробництва. Так, у даний час відзначається тенденція «відсікання» виробництва продукції масового попиту від застосування наукоємних технологій, що призводить до втрати даними видами продукції конкурентоспроможності та скорочення маневреності товаровиробників унаслідок скорочення можливостей нарощування власних фінансових ресурсів. У той же час зарубіжні виробники товарів масового попиту активно використовують наукоємні технології, що дозволяє їм формувати та зберігати конкурентну перевагу в даній сфері.

По-четверте, це можливо за рахунок активізації міжнародного співробітництва, перспектив розширення можливостей залучення та впровадження новітніх технологій за рахунок залучення пря-

мих іноземних інвестицій, технологічних трансфертів, копіювання наукоємних технологій тощо. Внаслідок цього можливий розвиток процесу інтеграції ресурсів і збутових мереж.

Наукоємне виробництво є найважливішою характеристикою національної економіки, показником стратегічного потенціалу та економічної міцності країни, її національного статусу. А тому адекватна адаптація науки та виробництва до сучасних умов економічного розвитку вимагає цілеспрямованої різнобічної державної підтримки, від якості та ефективності якої залежить економічний і науковий прогрес національної економіки.

Зазначені обставини мають стати основними при формуванні стратегії та тактики стимулювання розвитку наукоємного виробництва на всіх рівнях управління, тобто вони повинні бути враховані як суб'єктами господарювання, так і на регіональному рівні, а також при формуванні промислової політики на рівні державного управління.

Література

1. Васин В. А. Наукоёмкость отраслей (состояние и перспективы исследований) / В. А. Васин, Л. Э. Миндели // Вестник Российской академии наук. — 1991. — №1. — С. 36—42.
2. Гуренко А. В. Проблеми розвитку наукоємного малого та середнього бізнесу в Україні / А. В. Гуренко // Наукові праці. — 2010. — Том 126. — Випуск 113. — С. 117—120.

Кравченко Л. А.,

к. е. н., доцент,
Таврійський національний університет
імені В. І. Вернадського

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

Розбудова високо динамічної економічної системи в Україні, здатної оперативно реагувати на зміни глобальної ринкової кон'юнктури, ефективно елімінувати негативні наслідки національних і міжнародних бізнес-циклів, забезпечувати якісне економічне зростання на інноваційній основі можлива лише на основі